

OSTATECZNA INFORMACJA POKONTROLNA

KPOD.10.05-IP.08-0001/25-001-OST

Informacje wstępne

— Informacje o projekcie —

Numer kontroli: KPOD.10.05-IP.08-0001/25-001
Numer projektu: KPOD.10.05-IP.08-0001/25
Tytuł projektu: Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej

— Dane beneficjenta —

Identyfikator beneficjenta: 5220018559
Nazwa beneficjenta: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Adres beneficjenta: Warszawa 02-673, Konstruktorska 3a

— Informacje o kontroli —

Tryb kontroli: Planowa
Typ kontroli: Na miejscu
Rodzaj kontroli: W trakcie realizacji projektu
Zespół kontrolujący: Julia Abramowicz, Edyta Obrzut, Marta Poznańska-Garczyńska, Norbert Sypniewski
Zastosowana lista sprawdzająca: LISTA SPRAWDZAJĄCA DO KONTROLI NA MIEJSCU REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA_MKiŚ
Wersja listy sprawdzającej: Wersja 1
Planowany termin kontroli: 2026-03-01 - 2026-05-31
Data rozpoczęcia kontroli: 2026-03-02
Podmiot kontrolujący: Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Podmioty kontrolowane: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - NIP: 5220018559
Miejsca przeprowadzenia kontroli: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ul. Pańska 97, 00-834 Warszawa
Inne kontrolowane projekty: Brak innych kontrolowanych projektów.
Kontrolowane zamówienia:

Numer ogłoszenia o zamówieniu	Nazwa zamówienia	Kontrakty
Dz.U. S: 61/2025 196691-2025	Świadczenie usług przeprowadzenia oceny wniosków w programie priorytetowym Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej.	Umowa nr 2025/0146/NFK (wynagrodzenie - do 4 421 850,00 zł brutto), umowa nr 2025/0147/NF (wynagrodzenie - do 5 195 520,00 zł brutto) i umowa nr 2025/0148/NFK (wynagrodzenie - do 2 078 700,00 zł brutto).

Numery kontrolowanych WoP: KPOD.10.05-IP.08-0001/25-001, KPOD.10.05-IP.08-0001/25-002, KPOD.10.05-IP.08-0001/25-003

1. Wykaz skrótów

1. Beneficjent końcowy - spółka prawa handlowego realizujące Projekty.
2. CID – załącznik do Decyzji wykonawczej, który zawiera reformy i projekty inwestycyjne w ramach KPO, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji KPO.
3. CST2021- Centralny System Teleinformatyczny CST2021.
4. Decyzja wykonawca - decyzja wykonawcza Rady z dnia 17 czerwca 2022 r. SWD (2022) 161 final w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności dla Polski, z późn. zm.
5. DNSH - zasada „nie czynić poważnych szkód”, w rozumieniu art. 2 pkt 6 Rozporządzenia 2021/241
6. Eksperti zewnątrzni – eksperci wyłonieni przez NFOŚiGW do wsparcia działań związanych z realizacją Przedsięwzięcia, w szczególności do procesu oceny i wyboru Projektów.
7. E3.1.1. - inwestycja pn. Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej, której celem jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i zeroemisyjnej przez wspieranie projektów przemysłowych z myślą o sektorze czystej mobilności i sektorze energetycznym.
8. Inwestycja kapitałowa – nabywanie lub obejmowanie akcji lub udziałów Beneficjentów końcowych ze środków pożyczki na podstawie umów inwestycyjnych.
9. IOI - Instytucja odpowiedzialna za realizację Inwestycji należy przez to rozumieć ministra, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji, o której mowa w art. 141a pkt 1 UZPR, dla inwestycji E3.1.1, Minister Klimatu i Środowiska.
10. Komitet Inwestycyjny - Komitet Inwestycyjny, funkcjonujący na podstawie Regulaminu Komitetu Inwestycyjnego stanowiącego załącznik nr 3 do Regulaminu konkursu i powołany przez NFOŚiGW Uchwałą Zarządu nr B/37/12/2025 z 31.07.2025 r.
11. KIW KPO – Załącznik do Strategii Promocji i Informacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – Księgą Identyfikacji Wizualnej Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności
12. KPO - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności.
13. NFOŚiGW lub OOW lub Zamawiający - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący ostatecznym odbiorcą wsparcia.
14. Podręcznik Procedur NFOŚiGW - Podręcznik Procedur NFOŚiGW zatwierdzony uchwałą Zarządu NFOŚiGW nr B/41/13/2022, z dnia 18 października 2022 r., z późn. zm.
15. Polityka i Strategia Inwestycyjna – dokument pt. „Polityka i Strategia Inwestycyjna. Inwestycja E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności”, określający sposób realizacji przez NFOŚiGW Przedsięwzięcia, opisanego w nim jako „Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej”.
16. Program priorytetowy – program priorytetowy NFOŚiGW, o którym mowa w art. 400k ust. 2 pkt 1b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 poz. 647), pod

nazwą „Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej”, na podstawie którego jest realizowane Przedsięwzięcie przyjęty uchwałą Zarządu nr B/13/32/2025 z 13.03.2025 r. z późn. zm.

17. Projekt – zadanie zgodne z celami Polityki i Strategii Inwestycyjnej, realizowane przez Beneficjenta końcowego ze środków otrzymanych w zamian za objęte lub nabyte przez NFOŚiGW akcje lub udziały, wybrane do dofinansowania na podstawie Programu priorytetowego w związku z realizacją Przedsięwzięcia.

18. Przedsięwzięcie - przedsięwzięcie w rozumieniu art. 14la pkt 8 UZPPR w ramach inwestycji E3.1.1 pt. Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej finansowane w formie wsparcia zwrotnego w formie nieoprocentowanej pożyczki przeznaczonej na nabycie lub objęcie przez NFOŚiGW akcji lub udziałów w spółkach oraz pokrycie wynagrodzenia za zarządzanie środkami realizowane przez NFOŚiGW zgodnie z Polityką i Strategią Inwestycyjną.

19. Regulamin konkursu - Regulamin konkursu o objęcie wsparciem projektów w ramach programu priorytetowego Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pochodzących z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) przyjęty uchwałą Zarządu nr A/35/2/2025 z 15.05.2025 r. z późn. zm.

20. Rozporządzenie 2021/241 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U.UE.L.2021.57.17).

21. SAP - Systems, Applications and Products in Data Processing (zestaw zintegrowanych aplikacji lub modułów do zarządzania głównymi procesami biznesowymi firmy w tym finansami i księgowością)

22. Strategia Promocji i Informacji KPO - Strategia Promocji i Informacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, o której mowa w art. 14le ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

23. uPzp - ustawa z dnia 11.09.2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2024 poz. 1320 z późn. zm).

24. UZPPR - ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm).

25. Umowy inwestycyjne – umowy zawierane przez NFOŚiGW z Beneficjentami końcowymi w celu dokonywania inwestycji kapitałowych.

26. Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem - Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego w formie nieoprocentowanej pożyczki w celu realizacji Inwestycji E3.1.1 pt. Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności zawarta 16.05.2025 r. pomiędzy Instytucją odpowiedzialną za realizację Inwestycji – Ministrem Klimatu i Środowiska a ostatecznym odbiorcą wsparcia Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej.

27. Znak NGEU – znak NextGenerationEU.

28. Znak barw RP - znak barw Rzeczypospolitej.

2. Podstawa prawna

1. art. 14lu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm),

2. § 11 Umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego w formie nieoprocentowanej pożyczki w celu realizacji Inwestycji E3.1.1 pt. Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności zawarta 16.05.2025 r.,

3. Rozdział III Wytycznych w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności z 6 lutego 2026 r.

3. Cel kontroli

Ocena zgodności realizacji przedsięwzięcia pn.: „Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej” z umową o objęcie wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego nr KPOD.10.05-IP.08-0001/25.

4. Przedmiot kontroli

1. Prawidłowa i terminowa realizacja Przedsięwzięcia w zakresie:
 - a) organizacji konkursu i naboru wniosków o dofinansowanie,
 - b) oceny i weryfikacji wniosków,
 - c) negocjacji warunków wsparcia i przygotowanie dokumentów transakcyjnych,
 - d) decyzji inwestycyjnych,
 - e) podpisywania umów inwestycyjnych z Beneficjentami końcowymi.
2. Prawidłowość ponoszenia wydatków w ramach Przedsięwzięcia, w zakresie udzielania zamówień publicznych.
3. Zapewnienia prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej przedsięwzięcia.
4. Zapewnienie poszanowania zasad wynikających z polityk unijnych, w szczególności zasad horyzontalnych.
5. Realizacja działań informacyjno-promocyjnych.

5. Ustalenia i zalecenia pokontrolne

Ustalenie nr 1.1 Zakres inwestycji/przedsięwzięcia (KPO)

Istnieje ryzyko niezrealizowania założeń merytorycznych przedsięwzięcia oraz nieosiągnięcia kamienia milowego E10L.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

W Umowie o objęcie przedsięwzięcia wsparciem NFOŚiGW zobowiązał się, że zapewni realizację kamienia milowego E9L pn. Podpisanie umów o finansowaniu i kamienia milowego E10L pn.

Zakończenie Inwestycji kapitałowych, o których mowa w Decyzji wykonawczej.

Zgodnie z ww. decyzją kamienie milowe:

a) E9L stanowi podpisanie umów o finansowaniu z beneficjentami końcowymi na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 75% inwestycji RRF w ramach Funduszu i powinien zostać zrealizowany w I kwartale 2026 r.

b) E10L stanowi przekazanie kwoty 1 068 537 519 EUR beneficjentom końcowym oraz opłata za zarządzanie na rzecz NFOŚiGW i powinien zostać zrealizowany w II kwartale 2026 r.

Zgodnie z postanowieniami Umowy inwestycyjnej zawartej ze spółką Electromobility Poland S.A. transakcja nią przewidziana polega na dokapitalizowaniu spółki przez NFOŚiGW, poprzez wniesie w terminie nie później niż do 31 sierpnia 2026 r. środków w wysokości 4 499 998 421,14 zł tj. 1 042 197 049,69 EUR (zgodnie z kursem 4,3178 zł/EUR przewidzianym dla inwestycji E3.1.1).

Umowa inwestycyjna z Electromobility Poland S.A z 13.05.2026 r. potwierdza realizację kamienia milowego E9L – przedmiot umowy stanowi 96,63% środków przeznaczonych na finansowanie

inwestycji E3.1.1. Środki przeznaczone na inwestycję E3.1.1 wynoszą łącznie 1 078 537 519 EUR (wg stanu po V rewizji KPO) a wsparcie dla Electromobility Poland S.A wynosi 1 042 197 049,69 EUR.. Projekt umowy inwestycyjnej planowanej do zawarcia ze spółką PowerUp Hydrotech Sp. z o.o. przewiduje przekazanie jej środków w wysokości 113 732.877,42 zł.

W odniesieniu do spółki PowerUp Hydrotech Sp. z o.o., pomimo podjęcia wymaganych uchwał Zarządu i Rady Nadzorczej NFOŚiGW, nie doszło jeszcze do podpisania umowy inwestycyjnej. W związku z realizacją Przedsięwzięcia NFOŚiGW do 31 maja 2026 r. nie zakontraktował przekazania beneficjentom końcowym pełnej wysokości środków przewidzianych w kamieniu milowym E10L. Dotychczasowy brak zawarcia umowy ze spółką PowerUp Hydrotech Sp. z o.o. stanowi ryzyko niezrealizowania kamienia milowego E10L pn. Zakończenie Inwestycji kapitałowych. Ryzyko niezrealizowania założeń merytorycznych przedsięwzięcia oraz nieosiągnięcia wskaźnika E10L związane jest również, z możliwością braku finalizacji Umowy inwestycyjnej z Electromobility Poland S.A, ze względu na warunki zawieszające w niej uregulowane.

Jednocześnie należy wskazać, że na dzień kontroli realizacja kamienia milowego E9L została zapewniona, natomiast ryzyko dotyczące E10L ma charakter potencjalny i wynika z harmonogramu realizacji oraz warunków kontraktowych, a nie z braku podjęcia działań przez NFOŚiGW. NFOŚiGW wdrożył mechanizmy zarządcze oraz prowadzi działania zmierzające do finalizacji umów inwestycyjnych i spełnienia warunków zawieszających.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 1.1:

Zalecenie 1.1.1

Zaleca się wzmocnienie bieżącego monitorowania czynników mogących wpływać na terminowe osiągnięcie kamienia milowego E10L, w szczególności spełnienia warunków zawieszających wynikających z umowy inwestycyjnej z Electromobility Poland S.A. NFOŚiGW powinien niezwłocznie informować IOI o istotnych zmianach, opóźnieniach lub okolicznościach mogących mieć wpływ na terminowe przekazanie środków beneficjentowi końcowemu oraz osiągnięcie kamienia milowego E10L.

Ustalenie nr 1.2 Zakres inwestycji/przedsięwzięcia (KPO)

Realizacja przedsięwzięcia odbywa się niezgodnie z terminem wskazanym we wniosku o objęcie wsparciem i harmonogramie realizacji Przedsięwzięcia.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

Na podstawie analizy harmonogramu realizacji Przedsięwzięcia, dokumentacji konkursowej oraz informacji przekazanych przez NFOŚiGW stwierdzono, że realizacja Przedsięwzięcia nie przebiegała w pełni zgodnie z pierwotnymi terminami określonymi w harmonogramie. Jednocześnie ustalono, że zaistniałe odchylenia zostały formalnie zgłoszone do IOI.

Zgodnie z pierwotnym harmonogramem realizacji Przedsięwzięcia:

- a) zakończenie procesu oceny wniosków przewidziano na III kwartał 2025 r.,
 - b) podpisanie umów inwestycyjnych z beneficjentami końcowymi zaplanowano na IV kwartał 2025 r.
- W toku realizacji Przedsięwzięcia stwierdzono wydłużenie procesu oceny wniosków na Etapie I (ocena według kryteriów dostępu i wstępna ocena jakościowa) i Etapie II (ocena jakościowa, kryteria

horyzontalne i due diligence), co spowodowało przesunięcie kolejnych czynności decyzyjnych i kontraktowych poza terminy pierwotnie określone w harmonogramie.

NFOŚiGW na bieżąco informował IOI o ryzyku niedotrzymania pierwotnie zakładanych terminów, wskazując przyczyny wydłużenia procesu, w szczególności:

- a) złożoność oraz szeroki zakres analiz due diligence,
- b) konieczność uzgodnień dotyczących warunków wynagrodzenia NFOŚiGW za zarządzanie Przedsięwzięciem.

W konsekwencji powyższego NFOŚiGW uzyskał zgodę na wydłużenie terminu podpisania umów inwestycyjnych do 29 maja 2026 r., co formalnie sankcjonuje zmianę harmonogramu w tym zakresie. Jednocześnie należy wskazać, że pomimo uzyskania zgody na wydłużenie terminu, nie doszło do podpisania umowy inwestycyjnej ze spółką PowerUp Hydrotech Sp. z o.o., podczas gdy umowa z ElectroMobility Poland S.A. została zawarta 13 maja 2026 r. Oznacza to, że nie wszystkie działania przewidziane w zaktualizowanym harmonogramie (po jego zmianie) zostały zrealizowane w pełnym zakresie w zakładanym terminie.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 1.2: Zgodnie z zaleceniem 1.1.

Ustalenie nr 1.3 Zakres inwestycji/przedsięwzięcia (KPO)

Ogłoszenie o naborze opublikowano z naruszeniem terminu określonego w Podręczniku Procedur NFOŚiGW.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

Termin publikacji ogłoszenia nie był zgodny z zasadą określoną w Podręczniku Procedur NFOŚiGW, obowiązującym w chwili uruchomienia naboru, tj. zmienionym uchwałą Zarządu nr A/85/2/2024 z 19 grudnia 2024 r., w procedurze nr 1.1 „Opracowanie i wdrażanie programu priorytetowego”, część I „Postępowanie”, pkt 4 „Realizacja (wdrażanie) programu”. W tej części procedury wskazano, że ogłoszenie o naborze powinno być publikowane z wyprzedzeniem co najmniej 30 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem naboru konkursowego. W analizowanym przypadku między datą publikacji ogłoszenia, tj. 16 maja 2025 r., a datą rozpoczęcia naboru, tj. 26 maja 2025 r., upłynęło 10 dni kalendarzowych, a zatem wymóg ten nie został zachowany.

Z przekazanych wyjaśnień wynika, że skrócenie okresu między ogłoszeniem a otwarciem naboru było związane z koniecznością terminowej realizacji kamieni milowych oraz wartości docelowych przypisanych inwestycji E3.1.1. W obowiązującej w maju 2025 r. Decyzji wykonawczej przewidziano zawarcie umów inwestycyjnych do końca 2025 r. Otwarcie naboru było ponadto uzależnione od wcześniejszego zawarcia umowy między NFOŚiGW a MKiŚ w celu realizacji inwestycji E3.1.1. Umowa ta została zawarta 16 maja 2025 r. w godzinach popołudniowych i tego samego dnia opublikowano ogłoszenie o naborze.

Potrzeba skrócenia terminu została również wskazana we wniosku do Zarządu w sprawie zatwierdzenia Regulaminu konkursu. We wniosku wprost zaznaczono, że planowane ogłoszenie naboru w dniu 16 maja 2025 r. i otwarcie naboru 26 maja 2025 r. stanowi odstępstwo od Podręcznika Procedur NFOŚiGW, a odstępstwo to wynika z potrzeby pilnego uruchomienia naboru, aby móc terminowo zrealizować kamienie milowe inwestycji E3.1.1.

Uchybienie to należy uznać za naruszenie procedury wewnętrznej, przy czym z dokumentacji wynika, że było ono świadomie zidentyfikowane i uzasadnione potrzebą zachowania terminów wdrożeniowych KPO. W konsekwencji uchybienie miało charakter formalny i nie wpłynęło na przejrzystość ani konkurencyjność naboru.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 1.3: Odstąpiono od wydania zaleceń.

Ustalenie nr 2.1 Księgowość

Zidentyfikowano rozbieżności między ewidencją księgową NFOŚiGW a danymi w systemie CST2021.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

NFOŚiGW prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową dla przedsięwzięcia, która co do zasady umożliwia identyfikację operacji gospodarczych związanych z realizacją projektu. Ewidencja ta prowadzona jest w systemie SAP z wykorzystaniem kont księgi głównej oraz zleceń kontrolingowych. W toku kontroli ustalono, że przyjęty sposób ujmowania kosztów nie zapewnia pełnej spójności z danymi prezentowanymi we wnioskach o płatność. Stwierdzone rozbieżności dotyczą w szczególności klasyfikacji kosztów, wyodrębnienia kosztów niekwalifikowanych oraz zgodności danych ewidencyjnych z zakresem kosztów przedstawianych do refundacji.

Zidentyfikowane różnice obejmują w szczególności:

1. rozbieżności w przyporządkowaniu kosztów do kategorii bezpośrednich i pośrednich: Koszty biura NFOŚiGW wykazane we wnioskach o płatność jako koszty bezpośrednie (zadanie nr 4) zostały ujęte w ewidencji księgowej w całości jako koszty pośrednie na zleceniu „ZG_KPO_E311O”. Jednocześnie koszty zadania nr 3 zostały zaksięgowane jako koszty bezpośrednie na zleceniu „ZG_KPO_E311” w pełnej wysokości, tj. łącznie z wkładem własnym (podatek VAT), bez wyodrębnienia części niekwalifikowanej.
2. ujmowanie na zleceniach projektowych kosztów, które nie zawsze odpowiadają zakresowi i okresowi kosztów wykazywanych we wnioskach o płatność m.in. kosztów nieprzedkładanych do refundacji (+38 252,39 zł), kosztów dotyczących kwietnia 2025 r. (-23 982,12 zł), nieobjętych analizowanym okresem rozliczeniowym

Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że część kosztów ujmowana jest w ewidencji jako związana z realizacją projektu, mimo że – zgodnie z obowiązującymi zasadami – nie podlega wykazaniu do refundacji. Przyjęte podejście, choć uzasadnione z perspektywy wewnętrznej ewidencji projektu, ogranicza przejrzystość danych oraz utrudnia ich bieżące uzgadnianie z danymi raportowanymi w systemie CST2021. Zidentyfikowane rozbieżności wynikają z różnic w podejściu ewidencyjnym (ujęcie pełnego kosztu projektu) oraz sprawozdawczym (wyodrębnienie kosztów kwalifikowalnych), a nie z nieprawidłowego wydatkowania środków. Kontrola nie stwierdziła niekwalifikowalności wydatków ani naruszenia zasad finansowania.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 2.1:

Zalecenie 2.1.1

Zapewnienie pełnej zgodności pomiędzy ewidencją księgową a danymi wykazywanymi we wnioskach

o płatność, w szczególności poprzez stosowanie jednolitych zasad kwalifikowania i przypisywania wydatków do właściwych kategorii kosztów, tj. kosztów bezpośrednich oraz pośrednich.

Zalecenie 2.1.2

Dostosowanie zapisów księgowych do okresów sprawozdawczych, których dotyczą składane wnioski o płatność, a także wyeliminowanie z zestawień kosztów pozycji niekwalifikowalnych lub niepodlegających refundacji.

Ustalenie nr 3.1 Zamówienia publiczne – realizacja

Ogłoszenie o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczono z naruszeniem terminu określonym w art. 448 uPzp.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

Zamawiający zamieścił ogłoszenie o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych z naruszeniem w terminu określonym w art. 448 uPzp.

Ogłoszenia o wykonaniu umów powinny zostać opublikowane najpóźniej 13 grudnia 2025 r. (tj. w terminie 30 dni od wykonania umowy), a opublikowane zostały 24 kwietnia 2026 r. tj. 132 dni po terminie.

Ogłoszenia o wykonaniu umowy nr 2026/BZP 00215971/01, umowy nr 2026/BZP 00215984/01 oraz umowy nr 2026/BZP 00215992/01 opublikowano 24 kwietnia 2026 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych. Protokoły odbioru potwierdzające wykonanie zadań w ramach ww. umów w zakresie jakościowym sporządzono 13 listopada 2025 r.

NFOŚiGW wyjaśnił, że brak wysłania ogłoszeń w terminie określonym w art. 448 uPzp wynika z faktu otrzymania od komórki realizującej zamówienie informacji o wykonaniu ww. umów w dniu 24 kwietnia 2026 r. tj. po terminie wynikającym z art. 448 uPzp.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 3.1: Odstąpiono od wydania zaleceń.

Ustalenie nr 4.1 Informacja i promocja

Tablica informacyjna umieszczona została niezgodnie ze Strategią Promocji i Informacji KPO.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

W trakcie czynności kontrolnych w siedzibie NFOŚiGW (ul. Pańska 97 w Warszawie) ustalono, że NFOŚiGW nie umieścił w swojej siedzibie tablicy informacyjnej.

Uzupełniając 3 czerwca 2026 r. (tj. po zakończeniu czynności kontrolnych) OOW przekazał zdjęcia tablicy informacyjnej umieszczonej na drewnianym stojaku w siedzibie NFOŚiGW (na III piętrze, przy wejściu C, przy recepcji, po lewej stronie).

Zgodnie z KIW KPO OOW ma obowiązek umieścić w miejscu łatwo widocznym dla społeczeństwa przynajmniej jedną tablicę z informacjami na temat przedsięwzięcia, gdy jego łączny koszt przekracza równowartość 500 000 euro (rozdział „Wzory graficzne materiałów promocyjnych”, podrozdział „Obowiązkowy wzór tablic”).

Umieszczenie tablicy na III piętrze, w strefie o ograniczonym dostępie (dostępnej zasadniczo dla pracowników lub osób posiadających kartę), nie zapewnia ogólnej dostępności ani należytej widoczności, a tym samym nie realizuje celu informacyjnego. Dodatkowo postawienie tablicy na drewnianym stojaku budzi wątpliwości co do trwałości przyjętego sposobu ekspozycji tablicy. Z tego powodu nie można uznać za prawidłowe spełnienie obowiązku umieszczenia tablicy informacyjnej.

Zalecenia związane z ustaleniem nr 4.1:

Zalecenie 4.1.1

Należy zapewnić trwałość, ogólnodostępność i widoczność tablicy informacyjnej – tj. umieścić trwałą tablicę informacyjną w miejscu dobrze widocznym i ogólnie dostępnym dla osób z zewnątrz (np. przy wejściu głównym, w holu/parterze, w strefie dostępnej bez kart i przepustek).

Jeżeli nie ma możliwości zapewnienia trwałości i ogólnodostępności tablicy informacyjnej w miejscu realizacji Przedsięwzięcia, należy uzgodnić sposób jej ekspozycji z IOI.

Ustalenie nr 4.2 Informacja i promocja

Części dokumentów przygotowanych w związku z realizacją Przedsięwzięcia została oznaczona niezgodnie ze Strategią Promocji i Informacji KPO.

Ustalenie finansowe: Nie

Szczegóły ustalenia

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono występowanie błędów w oznaczeniu części dokumentów przygotowanych w związku z realizacją Przedsięwzięcia polegających na:

1. Umieszczeniu na dokumentach znaku RP w wersji czarno-białej.

Zgodnie ze Strategią Promocji i Informacji KPO zestawienie znaków KPO, barw RP i NGEU zawsze występuje w wersji pełnokolorowej, a w przypadku zastosowania wersji achromatycznej nie umieszcza się znaku barw RP (rozdział 10. Zasady wizualizacji i ekspozycji źródła finansowania KPO). KIW KPO reguluje, że znak barw RP zawsze występuje w wersji pełnokolorowej (rozdział Barwy Rzeczypospolitej Polskiej, podrozdział Znak barw RP).

Znak RP w wersji czarno-białej występuje w oznakowaniu oświadczeń o spełnieniu kryteriów niezależności oraz braku konfliktów interesów, oświadczeń dotyczących zobowiązania do zachowania tajemnicy zawodowej i poufności oraz oświadczeniach o kwalifikowalności stanowiska pracy.

2. Nieprawidłowym oznaczeniu materiałów przygotowanych przez eksperta zewnętrznego.

Zgodnie z KIW KPO (rozdział „Współwystępowanie Znaków KPO”, barw RP i NGEU, podrozdział „Proporcje i ułożenie znaków w wersji poziomej ze znakiem dodatkowym”) znak dodatkowy powinien występować po sekwencji znaków: KPO, barw RP oraz NGEU po ich prawej stronie. Ustalono, że znak NFOŚiGW został niewłaściwie umieszczony na materiałach przygotowanych w związku z oceną wniosków tj.: Prezentacji podsumowujących ocenę wniosków, Raportów z due diligence finansowego, Raportów z due diligence podatkowego, Raportów prawnego due diligence, Raportów z Analizy Technologicznej i Środowiskowej, Raportów z analizy modelu finansowego, TPI i wyceny.

Na ww. dokumentach znak NFOŚiGW jest większy od znaków KPO, barw RP i NGEU oraz

umieszczony jest po ich lewej stronie.

3. Braku oznaczenia na protokołach odbioru ilościowego oraz protokołach odbioru jakościowego sporządzonych w związku z realizacją usług Ekspertów zewnętrznych wykonanych na podstawie umów nr 2025/0146/NFK, nr 2025/0147/NFK i nr 2025/0148/NFK.

Zgodnie ze Strategią promocji i informacji KPO należy odpowiednio oznaczać dokumentację dotyczącą KPO i przedsięwzięć m.in. ogłoszenia, raporty, analizy, umowy, wnioski itp. (rozdział 9. „Działania obowiązkowe instytucji i odbiorców wsparcia”). Ponadto obowiązkiem wszystkich instytucji i podmiotów realizujących KPO, zaangażowanych w reformy lub inwestycje, jest stosowanie oznaczenia, które wskazuje na źródło pochodzenia środków (rozdział 10. „Zasady wizualizacji i ekspozycji źródła finansowania KPO”).

Zalecenia związane z ustaleniem nr 4.2:

Zalecenie 4.2.1

Rekomendacja: Zachowanie należytej staranności przy znakowaniu dokumentów związanych z realizacją przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych KIW KPO w zakresie zasad wizualizacji i ekspozycji źródła finansowania KPO.

6. Podsumowanie ustaleń finansowych

Brak ustaleń finansowych.

7. Podsumowanie kontroli

1. Prawidłowa i terminowa realizacja Przedsięwzięcia

Weryfikację prawidłowego i terminowego realizowania Przedsięwzięcia przeprowadzono z uwzględnieniem etapów postępowania określonych w Regulaminie konkursu, tj. od momentu wpływu wniosku do zawarcia umowy inwestycyjnej.

Na etapie składania wniosków ustalono, że nabór został formalnie uruchomiony i przeprowadzony na podstawie dokumentów zatwierdzonych przez właściwe organy NFOŚiGW. Wnioski przyjmowano w terminie od 26 maja do 4 lipca 2025 r., zgodnie z ogłoszeniem o naborze, a informacje i wyjaśnienia publikowano na stronie internetowej NFOŚiGW. Jednocześnie stwierdzono, że ogłoszenie o naborze opublikowano z naruszeniem wewnętrznego terminu, tj. 10 dni przed rozpoczęciem naboru zamiast wymaganych co najmniej 30 dni.

W ramach naboru wpłynęło 8 wniosków o dofinansowanie.

Regulamin konkursu przewiduje rozpatrywanie wniosków od momentu wpływu do zawarcia umowy inwestycyjnej oraz cztery etapy postępowania:

a) **W Etapie I**, obejmującym ocenę według kryteriów dostępu oraz wstępną ocenę merytoryczną według kryteriów jakościowych dopuszczających, NFOŚiGW prowadził rejestr wniosków pozwalający na ustalenie dat wpływu, statusu spraw, wyników oceny oraz przebiegu postępowania odwoławczego. Wezwania do uzupełnień stosowano zgodnie z obowiązującymi procedurami. Ocena formalna została udokumentowana dla każdego wniosku, a negatywny wynik jednego z nich został prawidłowo uzasadniony.

Ocenę przeprowadzoną przez pracowników NFOŚiGW, zakończono 3 września 2025 r. Do kolejnego etapu II przekazanych zostało 7 wniosków.

W zakresie procedury odwoławczej ustalono, że rejestr wniosków umożliwiał monitorowanie przebiegu postępowania odwoławczego, przy czym nie odnotowano skarg ani wniosków dotyczących

naboru. Regulamin przewiduje odwołanie wyłącznie od oceny przeprowadzonej na Etapie I, w terminie 5 dni od doręczenia informacji o odrzuceniu wniosku, a wynik ponownej oceny determinuje dalszy tok postępowania.

b) **W Etapie II**, obejmującym ocenę według kryteriów jakościowych dopuszczających (w tym dodatkowych), kryteriów horyzontalnych oraz analizę due diligence, przekazanie wniosków do oceny merytorycznej zostało udokumentowane, a ocena była prowadzona przez eksperta zewnętrznego. Dokumentacja pozwalała na odtworzenie przebiegu oceny, podstaw rekomendacji oraz zidentyfikowanych ryzyk, w tym w zakresie zgodności z zasadą DNSH. Zakres prac eksperta zewnętrznego, terminy ich realizacji i zasady odbioru określono w umowach i stosowano w praktyce; odbiór prac udokumentowano bez zastrzeżeń jakościowych.

Po zakończeniu Etapów I i II, zgodnie z Regulaminem konkursu, nastąpiło: zatwierdzenie listy rankingowej przez Komitet Inwestycyjny, negocjacje i uszczegółowienie warunków zaangażowania kapitałowego, podjęcie ostatecznych decyzji inwestycyjnych przez Komitet Inwestycyjny oraz działania Zarządu NFOŚiGW w zakresie gospodarowania środkami Funduszu. W ramach Przedsięwzięcia negocjacje prowadzono projektów ze spółkami: Electromobility Poland S.A. oraz PowerUp HydroTech Sp. z o.o. Ustalenia stron były odzwierciedlane w projektach dokumentów transakcyjnych i dokumentowane w raportach doradcy prawno-transakcyjnego.

c) **W Etapie III**, odpowiadającym za podjęcie ostatecznej decyzji inwestycyjnej przez Komitet Inwestycyjny, proces przebiegał zasadniczo prawidłowo i zgodnie z dokumentami regulującymi realizację Przedsięwzięcia. Zgromadzona dokumentacja potwierdziła, że decyzje podejmowały organy właściwe rzeczowo i kompetencyjnie, a proces miał charakter uporządkowany i oparty na dokumentach źródłowych, wynikach ocen oraz rozstrzygnięciach właściwych organów. Regulamin wyraźnie wskazuje, że Etap III obejmuje ostateczną decyzję inwestycyjną Komitetu Inwestycyjnego.

d) **W Etapie IV**, obejmującym decyzje w zakresie gospodarowania środkami NFOŚiGW, podjęto wymagane uchwały Zarządu NFOŚiGW oraz skierowano wnioski do Rady Nadzorczej o zatwierdzenie nabycia lub objęcia udziałów albo akcji. Regulamin stanowi, że na tym etapie następuje podjęcie decyzji przez Zarząd NFOŚiGW oraz złożenie wniosku do Rady Nadzorczej, a z uwagi na minimalną wartość wsparcia uchwała Zarządu wymaga zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą. Ustalono jednak uchybienie w zakresie terminowości, ponieważ mimo przeprowadzenia procesu decyzyjnego i zatwierdzającego, w odniesieniu do PowerUp HydroTech Sp. z o.o. na dzień sporządzenia informacji pokontrolnej nie doszło do zawarcia umowy inwestycyjnej.

NFOŚiGW zawarł 13 maja 2026 r. z ElectroMobility Poland S.A. umowę inwestycyjną oraz równoległe umowę akcjonariuszy ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Aktywów Państwowych, NFOŚiGW i spółką. Umowa inwestycyjna przewiduje dokapitalizowanie spółki poprzez objęcie przez NFOŚiGW nowo utworzonych akcji w zamian za wkład w wysokości 4 499 998 421,14zł, który ma zostać wniesiony do 31 sierpnia 2026 r.

Umowa określa warunki zaangażowania kapitałowego oraz zasady realizacji projektu po zamknięciu transakcji. Na beneficjenta nałożono obowiązek realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, harmonogramem, przepisami prawa krajowego i unijnego, zasadą DNSH oraz wymogami KPO. Umowa przewiduje również obowiązki sprawozdawcze, kontrolne, informacyjno-promocyjne oraz obowiązek raportowania danych wymaganych przepisami unijnymi.

Jednocześnie ustalono, że w odniesieniu do PowerUp HydroTech Sp. z o.o., pomimo podjęcia wymaganych uchwał Zarządu i Rady Nadzorczej NFOŚiGW, umowa inwestycyjna nie została dotychczas podpisana.

Podsumowując, proces realizacji Przedsięwzięcia był co do zasady zgodny z etapami i mechanizmem przewidzianym w Regulaminie konkursu. Stwierdzone uchybienia dotyczyły: publikacji ogłoszenia o naborze z krótszym niż wymagany terminem wyprzedzenia oraz braku finalizacji umowy inwestycyjnej z jednym z dwóch podmiotów zakwalifikowanych do dalszego procedowania. Uchybienia zostały opisane w ustaleniach nr 1.1, 1.2 i 1.3.

2. Prawidłowość ponoszenia wydatków w ramach Przedsięwzięcia, w zakresie udzielania zamówień publicznych.

Zweryfikowano dowody księgowe dotyczące weryfikowanego zamówienia (świadczenie usług przeprowadzenia oceny wniosków w programie priorytetowym Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej) wraz z dowodami zapłaty oraz opisami dowodów księgowych potwierdzającymi poniesienie wydatków w ramach umowy o objęcie wsparciem (szczegółowy wykaz zweryfikowanych dokumentów znajduje się w załączniku). Wynagrodzenia osobowe są weryfikowane na etapie kontroli wniosków o płatność i nie były przedmiotem kontroli na miejscu w zakresie finansowym. W zakresie wydatków objętych kontrolą stwierdzono, że wydatki zostały zatwierdzone w umowie o objęcie wsparciem, były ponoszone w okresie kwalifikowalności, pozostawały niezbędne dla osiągnięcia celów przedsięwzięcia i zostały prawidłowo udokumentowane. Kontrola nie wykazała naruszenia zasady zakazu podwójnego finansowania. Zweryfikowano również dokumenty finansowo-księgowe, dowody zapłaty, opisy dokumentów i protokoły odbioru, a przedstawione dokumenty potwierdzały faktyczne wykonanie usług.

W zakresie kontrolowanego zamówienia publicznego pn. „Świadczenie usług przeprowadzenia oceny wniosków w programie priorytetowym Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej” ustalono, że wybór wykonawcy i realizacja zamówienia były zasadniczo zgodne z przepisami uPzp i dokumentacją postępowania. Komisja przetargowa została prawidłowo powołana, zastosowano ustalone kryteria oceny ofert, zawarto umowy odpowiadające warunkom postępowania, a realizację usług potwierdzono protokołami odbioru ilościowego i jakościowego.

Stwierdzono jednak uchybienie polegające na opóźnionej publikacji ogłoszeń o wykonaniu umów – (szczegóły w zostały opisane w ustaleniu nr 3.1).

3. Zapewnienia prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej przedsięwzięcia.

NFOŚiGW prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową dla przedsięwzięcia, która co do zasady umożliwia identyfikację operacji gospodarczych związanych z realizacją projektu. Ewidencja ta prowadzona jest w systemie SAP z wykorzystaniem kont księgi głównej oraz zleceń kontrolingowych. W toku czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia polegające na niespójności pomiędzy zapisami ewidencyjnymi a sposobem prezentacji części kosztów we wnioskach o płatność, które zostały szczegółowo opisane w ustaleniu nr 2.1.

Niezależnie od powyższego ustalono, że wszystkie wydatki dotyczące przedsięwzięcia zostały ujęte w ewidencji księgowej, a dokumenty księgowe są prawidłowo opisane i umożliwiają jednoznaczne powiązanie ich z realizowanym projektem.

4. Zapewnienie poszanowania zasad wynikających z polityk unijnych, w szczególności zasad horyzontalnych.

NFOŚiGW wdrożył rozwiązania odnoszące się do zasad horyzontalnych Unii Europejskiej właściwych dla KPO, w tym zasad: zrównoważonego rozwoju, równości szans i niedyskryminacji, równości szans kobiet i mężczyzn, DNSH, długoterminowego wpływu na wydajność i odporność gospodarki UE. Dokumentacja projektowa i analityczna dotycząca oceny wniosków, w tym due diligence oraz

materiały dotyczące Electromobility Poland S.A. i PowerUp HydroTech Sp. z o.o., potwierdza uwzględnienie tych zasad w procesie oceny i przygotowania projektów do wsparcia. Kontrola nie wykazała przypadków podwójnego finansowania, konfliktu interesów, korupcji ani nadużyć finansowych.

NFOŚiGW posiada i stosuje wewnętrzne procedury dotyczące zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz przeciwdziałania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym przy realizacji przedsięwzięcia. Procedury te obejmują zasady zgłaszania, analizy i obsługi takich przypadków, w tym w ramach KPO.

Dla osób zaangażowanych w kluczowe etapy realizacji Przedsięwzięcia zebrano oświadczenia o bezstronności i braku konfliktu interesów, w tym również w odniesieniu do ekspertów zewnętrznych. Ryzyko konfliktu interesów zostało zweryfikowane i udokumentowane, a kwestie bezstronności i poufności uregulowano także w umowach.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli oraz analizy raportów z systemu ARACHNE oraz aplikacji SKANER nie stwierdzono konfliktu interesów, korupcji i nadużyć finansowych.

5. Realizacja działań informacyjno-promocyjnych.

OOW co do zasady realizuje działania informacyjno-promocyjne zgodnie z umową o objęcie przedsięwzięcia wsparciem oraz ze Strategią Promocji i Informacji KPO, w tym KIW KPO.

W trakcie czynności kontrolnych potwierdzono wywiązanie się przez OOW z zasad prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych określonych w załączniku nr 9 do umowy o objęcie wsparciem, w tym potwierdzono:

- a) umieszczenie opisu przedsięwzięcia na stronie internetowej OOW,
- b) stworzenie zakładki na stronie NFOŚiGW dedykowanej Inwestycji E3.1.1 pn. „Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej” i umieszczenie w niej m.in. informacji o powierzeniu przez MKiŚ NFOŚiGW realizacji zadań związanych z Instrumentem,
- c) umieszczenie Informacji na temat przedsięwzięcia w mediach społecznościowych,
- d) oznakowanie dokumentów dotyczących przedsięwzięcia,
- e) używanie w trakcie spotkań baneru/roll-upu dedykowanego KPO,
- f) działania promocyjne zrealizowane poprzez publikacje w mediach branżowych i ogólnopolskich,
- g) przekazanie zasad wypełniania obowiązków komunikacyjnych i promocyjnych BK,
- h) umieszczenie plakatu na wyświetlaczu w recepcji siedziby NFOŚiGW.

Uchybienia zostały opisane w ustaleniu nr 4.1 i 4.2.

8. Pouczenia końcowe

Od ostatecznej informacji pokontrolnej nie przysługuje możliwość odwołania. Jednocześnie w ciągu 14 dni od dnia otrzymania Ostatecznej informacji pokontrolnej należy poinformować Biuro Kontroli i Audytu o sposobie realizacji zaleceń.

9. Załączniki

Brak załączników.